

mm. Österreichische Nationalbibliothek, Wien, FKB-Vues Böhmen Venuto G-K Serie 2,118, Königinhof, Königgr. Kr. Scan Österreichische Nationalbibliothek, Wien.

Kartenblatt Nr. 40

Abb. Nr. 83a–l: Ansichtskarten der Stadt Königinhof an der Elbe, um 1900. Scan Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem. – a: *Dvůr Králové n. L., Náměstí*, Stadt und T.-G.-Masaryk-Platz, Ende des 19. Jahrhunderts. Schwarzweiße Ansichtskarte. Herausgegeben von V. A. Tomek. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11343/99. – b: *Pozdrav z Dvora Králové n. L., T.-G.-Masaryk-Platz*, 1899. Schwarzweiße Ansichtskarte. Herausgegeben von J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11413/99. – c: *Pozdrav z Dvora Králové n. L., T.-G.-Masaryk-Platz*, 1900. Schwarzweiße Ansichtskarte. Herausgegeben von J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11407/99. – d: *Pozdrav z Dvora Králové n. L., Hankův dům* (Hanka-Haus), Gymnasium, Turnvereinshaus Sokolovna (heutzutage Kino Svět), Kirche des hl. Johannes des Täufers und Stadtansicht, Anfang des 20. Jahrhunderts. Schwarzweiße Ansichtskarte. Herausgegeben von J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11350/99. – e: *Gruss aus Königinhof a. E.*, Stadtansicht, Anfang des 20. Jahrhunderts. Kolorierte Ansichtskarte. Herausgegeben von der Buchhandlung Brandner. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11358/99. – f: *Pozdrav ze Dvora Králové n/L.*, Stadtansicht, T.-G.-Masaryk-Platz, Gymnasium, Kirche des hl. Johannes des Täufers und Schindelturm, Ende des 19. Jahrhunderts. Kolorierte Ansichtskarte. Herausgegeben von J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11370/99. – g: *Dvůr Králové*, Stadtansicht, Havlíček-Straße, Altes Rathaus, Kirche des hl. Johannes des Täufers, Grand-Hotel und Marienbrunn (Gutenbrunn, Bad), Anfang des 20. Jahrhunderts. Herausgegeben von Emilie Veselá. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11377/99. – h: *Dvůr Králové n. L.*, Stadtansicht, Anfang des 20. Jahrhunderts. Herausgegeben von F. Brandner. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11341/99. – i: *Dvůr Králové n. L., Havlíček-Straße*, T.-G.-Masaryk-Platz, Gymnasium, Elbe, Blick aus der Villa Deutsch und Riegr-Platz, Anfang des 20. Jahrhunderts. Herausgegeben von K. Přibíl. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11380/99. – j: *Pozdrav z hostince Taufmannova „na Karlově“ ve Dvoře Králové n. L.*, Taufmanns Gasthaus „Am Karlishof“, Garten und Stirnseite des Gasthauses, Anfang des 20. Jahrhunderts. Herausgeber nicht angeführt. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11360/99. – k: *Königinhof a. E., Fabrik und Villa des Herrn Sochor*, 1906. Herausgegeben von J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. F770/4. – l: *Dvůr Králové n. L.*, Stadtteil Podhart, Anfang des 20. Jahrhunderts. Herausgegeben von J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. 11194/99.

Hinterseite des Umschlages

Abb. Nr. 84: Gedenkblatt, anlässlich der Wahl von P. Josef Sedláček zum Ehrenbürger angefertigt, 1882. Jindřich F. Lorenc. Farbzeichnung, Höhe 500 mm, Breite 660 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, Inv.-Nr. PT801. Scan Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Detailed List of Maps, Plans and Pictures of volume no. 34 – Dvůr Králové nad Labem

Compiled by Zdeněk Beran, Tomáš Burda, Anna-Marie Elsnarová, Günter Fiedler, Josef Langfelner, Lukáš Nekolný, Roman Reil, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Přemysl Štych, Jana Vojtíšková

Front side of the cover

Picture no. 1: The coat of arms of the town of Dvůr Králové nad Labem as of 2022. Graphic design by Petr Tomas.

Picture no. 2: Dvůr Králové from the east, approx. the 1730s. *Königshofen*. Friedrich Bernhard Werner. A photograph of an original pen-and-ink drawing, destroyed during WWII. A glass board, height 180 mm, width 240 mm. Archiv Štenc, Praha, negative no. 46799a-4368. Scanned by Archiv Štenc, Praha.

Text sheets

Picture no. 3: A seal of the town of Dvůr Králové nad Labem, 1484. Copy: + S + peczet + miesta + dwora + nad + labem +. Bee wax, a round-shaped seal, diameter 37 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, the Guild of Maltsters' fund, the town of Hostinné, inv. no. 1. Pen-and-ink drawing, Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Sběrka dokumentace, shelf mark 20/5. Photo by Roman Reil.

Picture no. 4: A matrix of the seal of Dvůr Králové nad Labem, the 16th century. Copy: *CIVITATIS CVRIE SIGILLVM**. Silver, diameter 28 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. H3737. Photo by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 5: A matrix of the seal of Dvůr Králové nad Labem, 1652. Copy: *FAM. SIGILLVM CIVITATIS CVRIAE SVPER ALBIM*. Silver, diameter 50 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. H3736. Photo by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 6: A reconstruction model of Dvůr Králové nad Labem, the 17th century. *Dvůr Králové nad Labem na počátku století XVII. Zhotovil Robert Šubrt s bratry 1923–1927.* A model made of plaster, natural materials and cardboard on a wooden board of dimensions 920 × 1220 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 7673. Photo by Fotostudio Jiří Nechvíl (a coloured photograph, height 127 mm, width 176 mm, 2003), Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 2737/10. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 7: A veduta of the town from the south in the bottom section of a Marian print, about 1700. *Effigies BV Aulæ Regensis cis albim*. An engraving, dimensions of the original are not known, the text in the right bottom section is illegible; available only as a copy in: HALÍK, Tomáš: Dějiny Dvora Králové n. L. Dvůr Králové nad Labem 1926, a picture addendum behind page 28, with a caption: "Zázračná soška Panny Marie s Ježíškem v kostele sv. Jana Křtitele. Dole Dvůr Králové n. L. v 16. Století. (Poloha domů značně zkruslena)". Scanned by Josef Langfelner.

Picture no. 8: A veduta of the town from the south, allegedly 1703. *Dvůr Králové n./L. r. 1703*. Bedřich Söllner. Pen-and-ink drawing, height 408 mm, width 253 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Archiv města Dvůr Králové n. L., Söllnerova kronika města z let 1867–1926, inv. no. 1, book no. 1, page 3. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Picture no. 9: A schematic veduta of Dvůr Králové at the background of a leaflet about Kuks (the Choustníkovo Hradiště dominion), 1712. *Prospect Des Heilsamen Bad Kuckus*. Copperplate engraving, height 130 (165) mm, width 225 (230) mm. In: VOGT, Mauritius: Das Jetzt-lebende Königreich Böhmen In einer Historisch- und Geographischen Beschreibung vorgestellt, wie solches sowohl an Städten, Clöstern, Schlössern, Herrschafften, und heilsamen Gesund-Brunnen etc. anjetzo zu sehen ist, nebst Einer kurtzen Lebens-Beschreibung Aller Böhmischen Herzoge und Könige, biß auf jetz-regierende Römische Kayserliche Majestät Carolum VI. Ingleichen mit vielen Kupffern und einer accuraten Land-Charte gezieret, Franckfurt – Leipzig 1712, addendum to page 45. Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Nymburk se sídlem v Lysé nad Labem, archivní knihovna, acquisition no. 6224. Scanned by Miloš Klimeš.

Picture no. 10: Dvůr Králové from the east, approx. 1730s. *Königshofen*. Friedrich Bernhard Werner. A photograph of a pen-and-ink drawing destroyed during WWII. A glass board, height 180 mm, width 240 mm. Archiv Štenc, Praha, negative no. 46799a-4368. Scanned by Archiv Štenc, Praha.

Picture no. 11: A veduta of the town from the west, 1745. *Prospect von Königshoff*. An anonymous author. A pen-and-ink drawing, height 155 mm, width 190 mm. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien, H III e Bd. 4 Nr. 74. Scanned by Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien.

Picture no. 12: A veduta of the town from the north-west, 1816. Karel Postl. A black-and-white photograph of a picture which has been lost (a watercolour painting), height 80 mm, width 120 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F703/5. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 13: A veduta of the town from the east, approx. 1840. *Königinhof*. R. Bürger (*Gez. u. lith. v. R. Bürger / Gedr. v. F. Weider*). A lithography, height 221 mm, width 284 mm. In: Semmler, C. G.: Der Elbstrom von seinem Ursprung bis zu seiner Mündung, Dresden 1845 (published by C. G. Semmler his own edition, printed by F. Weider). Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F709/1. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 14: A veduta of the town from the west, before 1866. An anonymous author. A black-and-white photograph of a drawing (?) from a letter, height 87 mm, width 169 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F706/2. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 15: A veduta of the town from the south, 1867. *Dvůr Králové nad Labem z jižní strany*. An anonymous author, engraver identified - Rybička (*Rybička ry!*). An engraving, height 124 mm, width 184 mm. In: VITÁK, Antonín Konstantin: Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem. Praha 1867, a book frontispiece. Scanned by Robert Šimůnek.

Picture no. 16: The eastern side of the square, before 1897. An anonymous author. A photograph, height 82 mm, width 110 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F809/7. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 17: The northern side of the square, about 1900. An anonymous author. A photograph, height 170 mm, width 267 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F808/33. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 18: The U Pušů Weir, 1902. *Pozdrav ze Dvora Králové n. L. Partie na Labi*. J. Matěna. A coloured postcard, *nákladem J. Matěny, knihkupectví*. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 5133/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 19: The U Pušů Weir after regulation, 1911. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 145 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 5067/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 20: The Sochorova factory, 1906. *Königinhof a. E. Fabrik und Villa des Herrn Sochor*. J. Matěna. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F770/4. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 21: A villa of the factory owner Josef Sochor, 1910. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 83 mm, width 115 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F770/2. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 22: The Winternitz & Friedmann weaving plant, 1910. M. Stadler. A black-and-white photograph, height 142 mm, width 227 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F778/2. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 23: The northern side of the square, 1907. Veselý – Matátko, Vlastivědný kroužek. A photograph, height 78 mm, width 106 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F808/35. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 24: The northern side of the square, 1911. An anonymous author. A photograph, height 86 mm, width 86 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F808/81. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 25: The deanery, 1910. Václav Svoboda. A black-and-white photograph, height 129 mm, width 177 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F667/4. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 26: A 'manuscript' room in the tower of the parish Church of St. John the Baptist, 1907. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 165 mm, width 120 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F684/11. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 27: The Hankův House and the Sokol Sports Association building, 1911. K. Přibíl. A coloured postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 133/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 28: The workers' house, 1911. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 86 mm, width 86 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F677/1. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 29: The train station, before 1912. Václav Svoboda. A black-and-white photograph, height 130 mm, width 155 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F718/6. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 30: Palackého Street, 1915. An anonymous author (J. Matěna?). A black-and-white postcard, *nákladem J. Matěny, knihkupectví. Dvůr Králové n/L.* Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F626/52. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 31: The municipal trade school, 1917. *Dvůr Králové n. Labem. Jubilejní obchodní škola*. An anonymous author. A coloured postcard, published by the 'U Zlatého Péra' stationery shop. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 1552/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 32: An aerial view of the town from the southeast, 1923. An anonymous author. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 806/12. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 33: The Kohoutův Farm (today's building of the municipal museum), 1923. František Trnka. A black-and-white photograph, height 160 mm, width 220 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F689/11. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 34: The eastern side of the square, between 1918–1924. An anonymous author. A photograph, height 131 mm, width 180 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F3025/2. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 35: The eastern side of the square, about 1930. Josef Diviš. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F809/26. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 36: Jiráskova Street from the south, the 1920s. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 130 mm, width 180 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F646/6. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 37: The hospital from the southwest, 1927. Václav Svoboda. A black-and-white photograph, height 130 mm, width 155 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F717/14. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 38: Buildings of municipal power generating companies, 1928. K. Přibíl. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 1448/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 39: The M. B. Neumann factory is on fire, 1929. R. Hak. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 8262/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 40: The Šindelářská Tower and surrounding buildings from the west, 1930. An anonymous author. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F793/18. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 41: An aerial view of the town from the south, 24th April 1931. SFC LTC Krčmář and 1LT LTC Zmátlo (Air force regiment 4, 14th flight). A black-and-white photograph, height 117 mm, width 170 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F806/5. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 42: An aerial view of the town from the southwest, 24th April 1931. SFC LTC Krčmář and 1LT LTC Zmátlo (Air force regiment 4, 14th flight). A black-and-white photograph, height 117 mm, width 170 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F806/14. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 43: An aerial view of the town from the east, 1935. A black-and-white photograph, height 93 mm, width 138 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F806/4. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 44: The textile and ethnographic exhibition, 1936. *Textilní a krajinářská výstava 1936*. Bedřich Söllner. A coloured pen-and-ink drawing, height 140 mm, width 319 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. H6028. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 45: An aerial view of the town centre from the south, the 1960s. Eugen Vasilíak. A black-and-white postcard. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F831/38. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 46: The Hankův House, the 1940s. Václav Svoboda. A copy of a black-and-white photograph, height 127 mm, width 180 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F665/12. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 47: The Hoření Bridge (today Jana Palacha Bridge), 1949. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 140 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 1441/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 48: Riegrova Street and the Church of the Advancement of St. Cross, 1949. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 155 mm, width 120 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F691/4. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 49: The western side of the square, 1950. Bedřich Söllner. A coloured watercolour painting, height 165 mm, width 220 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. H6040. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 50: The Juta 03 Factory (former Klazarova Factory), 1950. Bedřich Söllner. A coloured pen-and-ink drawing, height 195 mm, width 150 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. H6019. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 51: Švehlova Street, 1963. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 85 mm, width 130 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 786/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 52: The synagogue (a view from today's Rooseveltova Street), 1964. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 137 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F676/14. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 53: Legionářská Street, 1965. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 89 mm, width 140 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 1246/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 54: Zálabí – the construction of a housing estate, 1967. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 130 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 2643/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 55: Strž – the construction of a housing estate, 1967. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 130 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 2864/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 56: An aerial view of the housing estate in Karolíny Světlé Street from the southeast, 1973. Václav Hrdina. A black-and-white photograph, height 122 mm, width 165 mm. Family archives. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 57: Odboje Square, 1981. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 89 mm, width 120 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 141/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 58: Švehlova Street, the 1980s. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 120 mm, width 172 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 6508/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 59: Revoluční Street, 1984. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 122 mm, width 172 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 6408/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 60: Demolition works in Revoluční Street, 1985. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 95 mm, width 143 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 5/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 61: Palackého Street, the 1980s. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 100 mm, width 150 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 1359/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 62: The construction of terraced houses in Slunečná Street, 1975. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 130 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 2152/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 63: A kindergarten in Slunečná Street, 1986. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 90 mm, width 130 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 21577/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 64: An old hall of the Juta 01 plant is being pulled down, 1981. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 125 mm, width 175 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F1526/2. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 65: An overall view of the Juta 01 plant with a new weaving workshop, 1986. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 180 mm, width 240 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F1526. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 66: A panoramic view of the Zoo and safari, 1983. A part of the documentation of the ZOO Dvůr Králové. Realizace koncepce schválené zasedáním Rady VČ KNV dne 1. 6. 1983. Autorský kolektiv – ZOO RNDr. Dabrořka, Ing. Špráchal, Havlík / STP-HK Ing. arch. Hochman. A photograph, height 70 mm, width 411 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Okresní národní výbor Trutnov, fa 45 (= Urbanistická studie – realizace koncepce východočeské ZOO Dvůr Králové). Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Picture no. 67: Rooseveltova Street, 1985. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 100 mm, width 140 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 655/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 68: The square during the general strike, 1989. Luděk Tureček. A photograph, height 90 mm, width 128 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F1608/4. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 69: Havlíčkova Street, 1993. An anonymous author. A coloured photograph, height 90 mm, width 125 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 1047/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 70: The construction of a primary school in Strž, before 1995. An anonymous author. A black-and-white photograph, height 97 mm, width 141 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 2872/99. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 71: A new part of the Strž housing estate, Štefánikova Street, 2003. An anonymous author. A coloured photograph, height 88 mm, width 125 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F2741. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Picture no. 72: An aerial view of the town centre from the south, 2009. Martin Gojda. A digital photograph. Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.

Picture no. 73: Riegrova Street, 2016. Jiří Heger. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 74: Heydukova Street, 2016. Jiří Heger. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 75: A roundabout and 28. Října Street, 2016. Jiří Heger. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 76: 5. Května Street – an avenue heading to the train station, 2016. Jiří Heger. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 77: Animal runs in the Safari Park in Dvůr Králové, 2015. Robert Šimůnek. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 78: A view of the town from the west from Bílá Třemešná, 2015. Robert Šimůnek. A digital photograph. Author's archives.

Picture no. 79: A view of the town from the tower of the parish church; a look in the northern direction, 2021. A digital photograph. Miroslav Beneš. Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

Picture no. 80: A view of the town from the tower of the parish church; a look in the eastern direction, 2021. A digital photograph. Miroslav Beneš. Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

Picture no. 81: A view of the town from the tower of the parish church; a look in the southern direction, 2021. A digital photograph. Miroslav Beneš. Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

Map sheet no. 1

Map no. 1: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in Müller's map of Bohemia from 1720. *Mapa geographica regni Bohemiae in duodecim circulos divisae cum comitatu Glacensi et districtu Egerano adjunctis ... à Joh: Christoph: Müller ... A:C:M.DCC.XX. Michael Kauffer sculpsit Augusta Vind.* Copperplate engraving, graphic scale [1 : 132 000], section IX, height 465 mm, width 540 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-A-11. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map no. 2: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in a map of the Hradec Králové Region by František Jakub Jindřich Kreybich from 1827. *Charte vom Königgrätzer Kreise des Königreiches Böhmen, nach zuverlässigen geographischen Hilfsmitteln neu bearbeitet von Fr. Jac. Heinrich Kreybich. Prag, C. W. Enders.* Copperplate engraving, graphic scale [1 : 241 000], height 480 mm, width 450 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-A-227. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map no. 3: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in a special map of the 3rd land survey of the Austro-Hungarian Monarchy from 1880 and 1881. *Sheets Hořitz und Jičín, Zone 4, Col. XIII, Josefstadt und Nachod, Zone 4, Col. XIV,* photogravure, 1 : 75 000, height 380 mm, width 495 mm, a cut-out. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-C-1108, MSHU-MAP-C-1109. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map sheet no. 2

Map no. 4: A town map, [1744]. *Plan von Königshoff.* [Kolb; a person not specified in detail, identified through his function – *Conducteur Kolb* – in relation to Paul Wilhelm Ferdinand de Bohn, assigned to visit / supervise border fortresses]. A manuscript coloured map, height 190 mm, width 280 mm, graphic scale in fathoms. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien, Inland C IV Königshof Nr. 1. Scanned by Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien.

Map sheet no. 3

Map no. 5: A panoramic map of the Elbe valley between Dvůr Králové n. L. and Jaroměř, 1778. *Plan des Kayserlichen Königlichen Feld Lager Bey Schurtz. Jos. Prechtl.* A manuscript coloured map, height 240 mm, width 354 mm, graphic scale (52 mm = a ½ hour walk, i.e. approx. 1 : 36 500 – for the immediate vicinity of the Elbe). A private collection. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Map no. 6: Dvůr Králové and its surroundings in a map of positions of the imperial army, 1778. *Ohngefähr Entwurf von denen Positionen der Kayserl: Armée zwischen Königgrätz und dem Riesengebürge bey Hohenelb.* An anonymous author. A manuscript coloured map, height 1165 mm, width 490 mm, a cut-out. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, collection of written documents and prints, shelf mark PT 3714. Scanned by Michaela Glaserová.

Map sheet no. 4

Map no. 7: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in a map of the Josephinian land survey of Bohemia from 1780–1783. A manuscript coloured map, graphic scale [1 : 28 800], sections no. 62 and 79, sheet height 408 mm, width 618 mm, a cut-out. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduced by Laboratorf geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Map sheet no. 5

Map no. 8: A map of a part of the town (oriented to the south), 1820. *Ein Theil der Stadt Königshof.* An anonymous author. A manuscript coloured map, height 360 mm, width 220 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Archiv města Dvůr Králové n. L., inv. no. 168, carton 67 (a so called Schulzův Archives, shelf mark 67/68). Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 6

Map no. 9: A map of the town and its surroundings (of the municipal farm), 1839. *Plan von der Stadt und dem Dominium Königshof. Aufgenommen im Jahre 1839.* Christoph Arlich. A manuscript coloured map, height 265, width 395 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Archiv města Dvůr Králové n. L., the municipal chronicle from 1836–1921, p. 39 (no inventory number assigned). Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 7

Map no. 10: An imperial compulsory imprint of a map of stable cadastre of the town of Dvůr Králové nad Labem from 1841, sheet IV, II, VII, VIII, X, XI. A coloured lithography, graphic scale [1 : 2880], sheet height 526 mm, width 658 mm, a cut-out. Ústřední archiv zeměměřičství a katastru, Praha, shelf mark B2a/C6/1637. Scanned by Ústřední archiv zeměměřičství a katastru, Praha.

Map sheet no. 8

Map no. 11: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in a map of the 2nd land survey of Bohemia from 1851–1852, reambulated 1870. A manuscript coloured map, graphic scale [1 : 28 800], section no. 5/VIII, 5/IX,

6/VIII, 6/IX, östliche Colonne, sheet height 527 mm, width 527 mm, a cut-out. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduced by Laboratorf geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Map sheet no. 9

Map no. 12: A map of the town and its surroundings, 1866. *Plan zum Treffen bei Königshof 29. Juni 1866.* An anonymous author. A print, height 491 mm, width 375 mm, graphic scale. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. PT10908. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Map no. 13: A map of the town and its surroundings, 1866. *Plan der Stadt Königshof und Umgegend.* Drawn by Prussian army officer von Tschudi (*Aufgenommen Ende August 1866 durch: von Tschudi, Pr. Lt. im Garde Pionier Bat.*). A lithography, height 545 mm, width 548 mm, scale 1 : 6250. A private collection. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 10

Map no. 14: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in a map of the 3rd land survey of Bohemia, 1877. A coloured print, sheet no. 3855/2 (Gradkartenblatt: Böhmen. Zone 4 Colonne XIII Section NO), scale 1 : 25 000, sheet height 560 (640) mm, width 710 (780) mm, a cut-out; a coloured print, sheet no. 3856/1 (Gradkartenblatt: Böhmen. Zone 4 Colonne XIV Section NW), scale 1 : 25 000, sheet height 560 (640) mm, width 710 (780) mm, a cut-out. A map collection of Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, shelf mark D2/66/25, D2/66/4. © Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, A map collection of www.mapovabirka.cz. Scanned by Věra Fialová – MICRONA, Brno.

Map sheet no. 11

Map no. 15: Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in a map of the territory administered by the district governor, approx. 1883. *Mapa okresního hejtmantství Královédvorského. Karte der Bezirkshauptmannschaft Königshof.* Josef Erben. Height 400 mm, width 530 mm, scale 1 : 100 000. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-A-402. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map sheet no. 12

Map no. 16: A map of Dolní Suburb, 1891. *Dolejší předměstí Dvora Králové roku 1891.* An anonymous author. A manuscript (probably coloured) map – only a black-and-white photograph is available, height 270 mm, width 210 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F756/4. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Map sheet no. 13

Map no. 17a–b: A map of the town centre / A situation map of the town, 1896. *Plan der inneren Stadt Königshof. / Situations-Plan von Königshof. / Lith. v. Ed. Strache Warnsdorf. Gezeichnet von Robert Pomp, 1896.* A coloured print, height 190 mm, width 265 mm, scale 1 : 9000 / 1 : 36 000. A map supplement to POMP, Robert: *Kurzgefasste Geschichte nebst Ortsbild und Plan der Bezirks- und Industriestadt Königshof a. E. Warnsdorf – Haida 1896.* Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem.

Map sheet no. 14

Map no. 18: A map of the territory administered by the Dvůr Králové nad Labem district governor, 1905. *Generální mapa okresního hejtmantství královédvorského.* Jan Eduard Wagner. A lithography, height 200 mm, width 265 mm, scale 1 : 220 000, 6th completed edition. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-A-445. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zdíby.

Map sheet no. 15

Map no. 19: A map of the town centre, 1924. *Plán vnitřního města Dvora Král. n./L. Kreslil Zd. Štěrba, učitel.* Published by V. Neubert a synové, Praha-Smíchov. Height 371 mm, width 270 mm, scale 1 : 1440. A private collection. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 16

Map no. 20: A town map, 1926. *Město Dvůr Králové n./L.* Bedřich Söllner. A manuscript (probably coloured) map with a comprehensive key, accompanied with the town's coat of arms and Söllner's adaptation of a prospect of the town from 1703; it has survived in black-and-white photographs only. One of them is glued in page 151 of the second of Söllner's municipal chronicles (with an explanatory note: *Fotografie mapy města Dvora Králové n. L. zhotovené a darované kronikářem Söllnerem žactvu zdejších škol, aby se učilo názorně poznávat své rodiště*). Height 290 mm, width 220 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Archiv města Dvůr Králové n. L., Söllnerova kronika města z let 1927–1936, inv. no. 2, book no. 2. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 17

Map no. 21a–h: Maps of individual parts of the town, 1926. Bedřich Söllner (*Situační skizza jihových. částí města* in page 290 accompanied by Söllner's signature and date 1926). Manuscript coloured maps which form a cartographic supplement to the *Průvodce městem!* section in the first memory book of Dvůr Králové compiled by Söllner (sheet height 405, width 255 mm, pp. 276–292). a: *Situační skizza Hejdkovské ulice a Sylvárova* (p. 277); b: *Situační skizza Denisova náměstí a Mandlových domů* (p. 279); c: [no name] the part of the town situated in the Elbe curve (p. 280b); d: *Nebíčko* (p. 282); e: *Česká Podhart* (p. 284); f: *Situační skizza severovýchodní části města* (p. 286); g: *Karlova Benešova nábřeží. Zálabí a Strž. Situační skizza rozvoje města po světové válce* (p. 288); h: *Situační skizza jihových. částí města* (p. 290). Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní ar-

chiv Trutnov, Archiv města Dvůr Králové n. L., Söllnerova kronika města z let 1867–1926, inv. no. 1, book no. 1. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 18

Map no. 22: A town map, 1941. *Situation der Stadt Königinhof a./E.* A coloured print, height 705 mm, width 508 mm. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Collection of maps and plans, shelf mark E/2/89. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Hradec Králové.

Map sheet no. 19

Map no. 23: A town map, 1943. *Königinhof a. d. Elbe (Dvůr Králové n. Labem). Prag, Landesvermessungsamt Böhmen u. Mähren 1943.* Coloured print, height 450 (550) mm, width 340 (475) mm, scale 1 : 10 000. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-B-877. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zlaby.

Map no. 24: A town map, 1948. *Dvůr Králové. Orientační plány měst 1 : 10 000 č. 15.* Praha, Zeměměřičský úřad 1948. A coloured print, height 455 (520) mm, width 340 (540) mm, scale 1 : 10 000. A map collection of Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., shelf mark MSHU-MAP-B-878. Scanned by Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i., Zlaby.

Map sheet no. 20

Map no. 25: A town map, 1945. *Orientační plán města Dvora Králové n. Lab.* An anonymous author. A coloured print, height 642 mm, width 497 mm, no scale [1 : 10 000]. A private collection. Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 21

Map no. 26: A town map, 1951. *Orientační plán města Dvora Králové nad Labem.* Made by technical office of Ing. V. Řezníček, certified civilian surveyor, Dvůr Králové n. L. A manuscript map + cyclostyle, paper on canvas, height 2250 mm, width 1480 mm, no scale [approx. 1 : 3000], a cut-out. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Collection of maps and plans, no shelf mark. Photo by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov.

Map sheet no. 22

Map no. 27: A map of the Zoo and safari park, 1983. A cartographic appendix of a documentation set called *ZOO Dvůr Králové. Realizace koncepce schválené zasedáním Rady VČ KNV dne 1. 6. 1983. Autorský kolektiv – ZOO RNDr. Dobrouka, Ing. Špráchal, Havlík / STP-HK Ing. arch. Hochman.* A coloured print, height 840 mm, width 2100 mm (the set comprises six vertical strips of identical dimensions – height 840 mm, width 420 mm), scale 1 : 1000, a whole picture and a detail. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Okresní národní výbor Trutnov, fa 45 (= *Urbanistická studie – realizace koncepce východočeské ZOO Dvůr Králové*). Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Hradec Králové.

Map sheet no. 23

Map no. 28: A development plan of the town, 1990. *ÚPN – CZ Dvůr Králové. Arch. urbanistický návrh. / Regenerace. Centrální zóna Dvůr Králové. ÚPN – CZ 1 : 1 000.* Chief designer arch. F. Křelina. Map appendix no. C9 to a set of documentation called *Regenerace a přestavba centrální zóny Dvůr Králové.* A coloured print, height 792 mm, width 598 mm, scale 1 : 1000. Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Trutnov, Okresní národní výbor Trutnov, fa 50 (= *ÚPN. CZ Dvůr Králové n. Labem. Regenerace a přestavba města. Paré č. 3*). Scanned by Státní oblastní archiv v Hradci Králové – Státní okresní archiv Hradec Králové.

Map sheet no. 24

Map no. 29: A development plan of the town, 2019. *Územní plán Dvůr Králové nad Labem. Úplné znění po změně č. 3. Hlavní výkres. Číslo výkresu I.2-b.* Designers Ing. arch. Milan Salaba, Mgr. Petr Koloušek, Mgr. David Třešňák. Scale 1 : 5000. A cut-out. © Město Dvůr Králové nad Labem, 2021.

Map sheet no. 25

Map no. 30: A vertical aerial photograph of Dvůr Králové nad Labem, 1936. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 03529. The aerial photograph provided by VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2021.

Map sheet no. 26

Map no. 31: A vertical aerial photograph of Dvůr Králové nad Labem, 1951. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 00992. The aerial photograph provided by VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2021.

Map sheet no. 27

Map no. 32: A vertical aerial photograph of Dvůr Králové nad Labem, 1977. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 15687. The aerial photograph provided by VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2021.

Map sheet no. 28

Map no. 33: A vertical aerial photograph of Dvůr Králové nad Labem, 1993. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, shelf mark no. 08894, 08901. The aerial photograph provided by VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2021.

Map sheet no. 29

Map no. 34: A vertical aerial photograph of Dvůr Králové nad Labem, 2019.

Map source – Ortofoto ČR 2019 © Český úřad zeměměřičký a katastrální, www.cuzk.cz.

Map sheet no. 30

Map no. 35a: A negative plan of Dvůr Králové nad Labem and its surroundings where the town layout and street blocks are marked according to a map of the 2nd land survey of Bohemia from 1851–1852, reambulated 1870, section no. 5/VIII, östliche Colonne. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map no. 35b: A negative plan of Dvůr Králové nad Labem and its surroundings where the town layout and street blocks are marked as of the early 21st century with the use of modern digital data from the Geoportal of the Český úřad zeměměřičký a katastrální. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map no. 35c: A digital model of the territory of Dvůr Králové nad Labem and its surroundings where the town layout and street blocks are marked according to a map of the 2nd land survey of Bohemia from 1852–1853, reambulated 1870, section no. 5/VIII, östliche Colonne. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map no. 35d: A digital model of the territory of Dvůr Králové nad Labem and its surroundings where the town layout and street blocks are marked as of the early 21st century with the use of modern digital data from the Geoportal of the Český úřad zeměměřičký a katastrální. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 31

Map no. 36: A landscape pattern of Dvůr Králové nad Labem and its surroundings in the mid-19th century. A reconstruction map by Eva Semotanová, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 32

Map no. 37: The development of land ownership of the town of Dvůr Králové nad Labem before 1848. A reconstruction map by Zdeněk Beran – Jana Vojtíšková, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 33

Map no. 38: Dvůr Králové nad Labem in the mid-19th century. Vectorization of a map of the stable cadaster 1 : 2500. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 34

Map no. 39: The administrative development of the town of Dvůr Králové nad Labem 1850–2020. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 35

Map no. 40: The territorial and administrative development of the Dvůr Králové Region 1850–2020. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 36

Map no. 41: Long-term changes in the utilization of areas in the Dvůr Králové Region between 1845–2010. A reconstruction map by Přemysl Štych, cartographically processed by Přemysl Štych.

Map sheet no. 37

Map no. 42: The development of landscape, industry and transport in the Dvůr Králové Region from the mid-19th century until the mid-20th century. A reconstruction map by Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 38

Map no. 43: The development of the Zoo premises in Dvůr Králové nad Labem from 1946 until the present days. A reconstruction map by Lukáš Nekolný – Tomáš Burda, cartographically processed by Petra Jílková.

Map sheet no. 39

Picture no. 82: A veduta of the town from the northwest, 1805. *Die koenigl. Leibgedingstadt Koenigin-hof im Koenigrætzter Kreise, aufgenommen von J. Rodek und gemahlt von J. Venuto 1805.* Jan Venuto based on a picture by J. Rodek. A coloured pen-and-ink drawing, height 265 (305) mm, width 455 (495) mm. Österreichische Nationalbibliothek, Wien, FKB-Vues Böhmen Venuto G-K Serie 2,118, Königinhof, Königr. Kr. Scanned by Österreichische Nationalbibliothek, Wien.

Map sheet no. 40

Picture no. 83a–l: A postcard of the town of Dvůr Králové nad Labem, about 1900. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem. – a: *Dvůr Králové n. L., Náměstí*, a view of the town and the T. G. Masaryka Square, late 19th century. A black-and-white postcard. Published by V. A. Tomek. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11343/99. – b: *Pozdrav z Dvora Králové n. L.*, a view of T. G. Masaryka Square, 1899. A black-and-white postcard. Published by J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11413/99. – c: *Pozdrav z Dvora Králové n. L.*, a view of the T. G. Masaryka Square, 1900. A black-and-white postcard. Published by J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11407/99. – d: *Pozdrav z Dvora Králové n. L.*, a view of the Hankův House, the grammar school, the Sokol Sports Association's gym (today's the Svět Cinema), the Church of St. John the Baptist and a view of the town, early 20th century. A black-and-white postcard. Published by J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11350/99. – e: *Gruss aus Königinhof a. E.*, a view of the town, early 20th century. A coloured postcard. Published by the Brandner bookstore. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11358/99. – f: *Pozdrav ze Dvora Králové n/L.*, a view of the town, T. G. Masaryka Square, grammar school, the Church of St. John the Baptist and Šindělářská Tower, late 19th century. A coloured postcard. Published by

J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11370/99. – g: *Dvůr Králové*, a view of the town, Havlíčkova Street, the old Town-Hall, the Church of St. John the Baptist, the Grand Hotel and the U Studně Mariánské pod Zvičinou spa, early 20th century. Published by Emilie Veselá. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11377/99. – h: *Dvůr Králové n. L.*, a view of the town, early 20th century. Published by F. Brandner. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11341/99. – i: *Dvůr Králové n. L.*, a view of Havlíčkova Street, T. G. Masaryka Square, the grammar school, the River Elbe, a view from the Deutschova Villa and Riegrovo Square, early 20th century. Published by K. Přebil. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11380/99. – j: *Pozdrav z hostince Taufmannova „na Karlově“ ve Dvoře Králové n. L.*, a view of the garden and the inn front, early 20th century. No publisher identified. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11360/99. – k: *Königinhof a. E., Fabrik und Villa des Herrn Sochor*, a view of the villa and factory of Josef Sochor, 1906. Published by J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. F770/4. – l: *Dvůr Králové n. L.*, a view of Podhart, early 20th century. Published by J. Matěna. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. 11194/99.

Back side of the cover

Picture no. 84: A memorial document made on the occasion of P. Josef Sedláček's election a citizen of honour, 1882. Jindřich F. Lorenc. A coloured drawing, height 500 mm, width 660 mm. Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem, inv. no. PT801. Scanned by Městské muzeum Dvůr Králové nad Labem

DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM

Dvůr Králové nad Labem (Königinhof an der Elbe, früher kurzgefasst auch Hof, bzw. Königinhof) ist eine Stadt in Ostböhmen im Kreis Hradec Králové (Königrätz), 35 km nördlich von dieser Kreisstadt am Oberlauf der Elbe in einem Vorgebirgsgelände mit 290 bis 485 m ü. M. (historisches Stadtzentrum 298 m ü. M.). Die Fläche der Stadt beträgt 35,82 km², wobei sie im natürlichen Mittelpunkt des Königinhofers Talbeckens liegt. Diese Naturbedingungen als Voraussetzung, verbunden mit der Absenz eines wichtigen Handelspfades, führten dazu, dass sich die Ansiedlung im Mittelalter und in der frühen Neuzeit nicht zu einer größeren Stadt entwickeln vermochte und den Charakter einer der kleinsten Königsstädte (sie umfasste etwa 6,5 Hektar in der Stadtmauer) behielt. Veränderungen konnte erst die Industriezeit bringen. Im Jahre 2020 lebten in Dvůr Králové nad Labem 15 550 Menschen. Ortsteile sind Lipnice, Verdek, Zboží, Žireč und Žirecká Podstráň (früher Lipnitz, Werdek, Rennzahn, Schurz und Leiten genannt).

Archäologische Funde, die bei der Oberflächenprospektion gewonnen wurden, zeigen, dass es bereits seit der älteren Urzeit eine kleine, aber ausgeprägte Siedlungsklave nördlich der Stadt und auf dem Gebiet von Choustníkovo Hradiště (Gradlitz) gab, insbesondere an geschützten Stellen um den Kocbešský-Bach (Grundbach) und seinen Nebenbächen herum. Im Gebiet von Jaroměř (Jermer) begann dann eine kontinuierliche Besiedlung. Einzelfunde von Bronzegegenständen belegen, dass dieses Gebiet spätestens in der Bronzezeit besiedelt war, vielleicht als Durchgangskorridor zu den höher gelegenen Gebieten des Riesengebirgsvorlandes mit Vorkommen verschiedener Rohstoffe. Am Kataster von Dvůr Králové selbst wird die Anwesenheit des Menschen seit der Eisenzeit archäologisch bedeutsamer. Die Anwesenheit der Slawen ist wahrscheinlich bereits im 8. Jahrhundert dokumentiert, insbesondere in der oben erwähnten Siedlungslage bei Choustníkovo Hradiště.

Um die Mitte des 10. Jahrhunderts gelangte Ostböhmen unter die Herrschaft der **Přemyslidenfürsten**, und zwar dank territorialer Expansions des Fürsten Boleslav I. (Boleslaus I.) (935–972), der die ursprüngliche Přemyslidenomäne im Kernpunkt von Böhmen ausweitete. Als natürlicher Mittelpunkt der ostböhmisches Region setzte sich die Fürstenburg Hradec (Grätz, Königrätz) am Zusammenfluss der Elbe und Orlice (Adler) durch, wohin der Weg entlang der Elbe aus dem Königinhofers Talbecken führte. Bis zu Beginn des 12. Jahrhunderts fehlen uns jedoch zuverlässige schriftliche Zeugnisse über Hof.

Auf der Ebene der historischen Forschung anhand kritischer Heranziehung schriftlicher Dokumente kann man bis 1110 zurückgehen, als nach einem Vermerk in der Chronik *Gesta principum Polonorum* des polnischen Geschichtsschreibers Gall Anonymus das Heer des polnischen Fürsten Boleslaus III. Krummaul († 1138) durch den Grenzforst östlich des Riesengebirges zog. Entlang des neuen Pfades, der von Boleslaus' Feldzug gerodet wurde, entstanden kleine Siedlungen und eine Wachpostenstation, die später zu einem **fürstlichen Jagdhof** erweitert wurde und als unmittelbarer Vorgänger der Stadt Hof betrachtet wird. Von ihm übernahm die Stadt auch ihren Namen.

Am Hof des königlichen Jagdreviers wurde die romanische Kirche des hl. Johannes des Täufers errichtet, wovon Reste der Apsis erhalten sind. Der Ursprung der Stadt Hof hängt wahrscheinlich mit der Regierungszeit von König Přemysl Otakar II. (Přemysl Ottokar II.) zusammen (1253-1278). **Der erste schriftliche Beweis** zur Existenz von Hof ist 1270 in einem Gerichtsstreit zwischen den Pfarrern von Hořice (Hořitz) und Miletin (Miletin) über die Grenzen ihrer Pfarrensprengel belegt. Als Zeuge wird der Pfarrer Gottfried („*Gotfridus de Curia*“) genannt. In der Urkunde wird jedoch nicht ausdrücklich angeführt, ob zu diesem Zeitpunkt Hof bereits als Stadt oder nur als Marktansiedlung bestand. Der deutsche Name des Pfarrers könnte ein Hinweis sein, das sich die Siedlung schon in der Phase einer im Aufbau befindlichen Stadt mit einer deutschsprachigen Bevölkerung befand.

Im Areal der neu im Aufbau befindlichen Stadt, gelegen zwischen der Elbe, bzw. genauer gesagt, zwischen dem Elb-Mühlgraben und dem Hartský-Bach („*Kacbach*“ – Katzbach, Kratzbach), lag auch der ursprüngliche Hof. Die Kirche wurde in der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts im frühgotischen Stil umgebaut, wie das erhalten gebliebene Portal zeigt. Anscheinend wurde Ende des 13. Jahrhunderts das Dekanat in Hof konstituiert.

Mit schriftlichen Quellen ist eine **mittelalterliche Burg** in der Stadt nicht belegt. Die steinerne Stadtbefestigung entstand höchstwahrscheinlich wäh-